PENDERFYNIADAU CYNHADLEDD 2024

Rhif y Penderfyniad	TEITL	CYFRIFOLDEB
1.	**Newid geiriad y Cyfansoddiad (Aelodaeth)**	Cyngor Cenedlaethol
2.	**Newid geiriad y Cyfansoddiad (Tanysgrifiadau)**	Cyngor Cenedlaethol
3.	**Newid geiriad y Cyfansoddiad (Enwebu ac ethol is-lywydd)**	Cyngor Cenedlaethol
4.	**Newid geiriad y Cyfansoddiad (Adrannau)**	Cyngor Cenedlaethol
5.	**Arholiadau TGAU newydd**	Adran Addysg, Cwricwlwm ac Asesu
6.	**Arweiniad ac Adnoddau Cymraeg ar gyfer y TGAU newydd**	Cynnig cyfansawdd: Adran Arweinwyr Ysgol a'r Adran Gyflogau, Pensiynau ac Amodau Gwaith
7.	**Cyflwyno'r TGAU newydd – Gwneud i Gymru**	Adran Arweinwyr Ysgol
8.	**Deallusrwydd Artiffisial**	Adran Addysg, Cwricwlwm ac Asesu
9.	**CYDAG**	Cymdeithas Sir Fynwy, Torfaen a Chasnewydd
10.	**Grant Cyflogau Athrawon**	Adran Gyflogau, Pensiynau ac Amodau Gwaith
11.	**Oriau penodol mewn wythnos i Benaethiaid**	Adran Gyflogau, Pensiynau ac Amodau Gwaith
12.	**Gwyliau**	Adran Gyflogau, Pensiynau ac Amodau Gwaith
13.	**Arsylwadau Gwersi**	Adran Addysg, Cwricwlwm ac Asesu
14.	**Ymddygiad disgyblion a disgyblaeth**	Adran Addysg, Cwricwlwm ac Asesu
15.	**Hyblygrwydd swyddi**	Adran Addysg, Cwricwlwm ac Asesu
16.	**Cyllido ysgolion**	Adran Arweinwyr Ysgol
17.	**Cyflog ac amodau gwaith tiwtoriaid a darlithwyr Cymraeg i Oedolion**	Cymdeithas Sir Fynwy, Torfaen a Chasnewydd
18.	**Cyllido darpariaeth Cymraeg i Oedolion**	Cymdeithas Sir Fynwy, Torfaen a Chasnewydd
19.	**Cymraeg i Oedolion – heriau (Cynnig cefnogaeth bellach)**	Cymdeithas Sir Fynwy, Torfaen a Chasnewydd
20.	**Cynnig Brys 1 Newid geiriad y Cyfansoddiad (amseriad y Gynhadledd)**	Cyngor Cenedlaethol
21.	**Cynnig Brys 2 Newid geiriad y Cyfansoddiad (nifer yr Ymddiriedolwyr a chworwm cyfarfodydd Ymddiriedolwyr)**	Cyngor Cenedlaethol

PENDERFYNIADAU CYNHADLEDD FLYNYDDOL UCAC 2023

A Newidiadau i Gyfansoddiad a/neu Drefniadaeth yr Undeb

PENDERFYNIAD 1 Newid geiriad y Cyfansoddiad (Aelodaeth)

Dileu'r cymalau isod o'r Cyfansoddiad yn Rheol 4 – Aelodaeth, (a) Aelodau Cyflawn (i):

- personau a gyflogir fel addysgwyr mewn unrhyw sefydliad addysg bellach, e.e. darlithwyr a hyfforddwyr
- personau sy'n cyflawni rôl addysgu mewn sefydliad addysg uwch, e.e. darlithwyr, myfyrwyr ymchwil sy'n ymgymryd â rhywfaint o waith addysgu

Cynnwys y cymal isod yn lle:

- personau a gyflogir fel addysgwyr, gan gynnwys addysg bellach ac addysg uwch

(Cyngor Cenedlaethol)

Pasiwyd y cynnig

PENDERFYNIAD 2 Newid geiriad y Cyfansoddiad (Tanysgrifiadau)

Newid y mis yn y cymal isod o fis Mehefin i fis Rhagfyr:

(a) Yn unol â Rheol 4, dylai tanysgrifiad aelodau sy'n talu eu tâl aelodaeth blynyddol drwy siec neu arian parod ddod i law erbyn diwedd mis Mehefin bob blwyddyn. Caniateir i aelodau cyflawn sy'n dymuno tanysgrifio eu tâl aelodaeth drwy ddebyd uniongyrchol wneud hynny'n fisol gydol y flwyddyn.

(Cyngor Cenedlaethol)

Pasiwyd y cynnig

PENDERFYNIAD 3 Newid geiriad y Cyfansoddiad (Enwebu ac ethol is-lywydd)

Er mwyn newid y dyddiad i sicrhau y cylch blynyddol presennol, newid cymal Rheol 8, (a) (iii) o:

Cyflwynir cais pob aelod unigol ac enwebiadau Pwyllgor Gwaith y Cymdeithasau Sir i'r Ysgrifennydd Cyffredinol erbyn 14 Rhagfyr bob blwyddyn. Mewn achos o dderbyn mwy nag un enwebiad bydd yntau wedyn yn trefnu etholiad trwy bleidlais bost.

i:

Cyflwynir cais pob aelod unigol ac enwebiadau Pwyllgor Gwaith y Cymdeithasau Sir i'r Ysgrifennydd Cyffredinol dim hwyrach na 6 wythnos cyn y Gynhadledd Flynyddol. Mewn achos o dderbyn mwy nag un enwebiad bydd yntau wedyn yn trefnu etholiad trwy bleidlais bost.

Cynigiwyd gwelliant

Cyflwynir cais pob aelod unigol ac enwebiadau Pwyllgor Gwaith y Cymdeithasau Sir i'r Ysgrifennydd Cyffredinol dim hwyrach na 6 wythnos cyn y Gynhadledd Flynyddol. Mewn achos o dderbyn mwy nag un enwebiad bydd yntau wedyn yn trefnu etholiad.

Cynigiwyd gwelliant ar y gwelliant

Cyflwynir cais pob aelod unigol ac enwebiadau Pwyllgor Gwaith y Cymdeithasau Sir i'r Ysgrifennydd Cyffredinol dim hwyrach na 6 wythnos cyn y Gynhadledd Flynyddol. Mewn achos o dderbyn mwy nag un enwebiad bydd yntau wedyn yn trefnu etholiad, gan ddilyn y gofynion cyfreithiol perthnasol.

(Cyngor Cenedlaethol)

Pasiwyd y gwelliant ar y gwelliant

PENDERFYNIAD 4 Newid geiriad y Cyfansoddiad (Adrannau)

O Rheol 20 – Adrannau Eraill, hepgor (iv) yn y cymal canlynol, gan ail rifo v i vii fel eu bod yn rhifo iv i vi :

(a) Sefydlir yr Adrannau isod:

- (i) Adran Addysg, Cwricwlwm ac Asesu
- (ii) Adran Gyflogau, Pensiynau ac Amodau Gwaith
- (iii) Adran i Arweinwyr Ysgol
- (iv) Adran Gyhoeddiadau a Chyfathrebu
- (v) Adran Addysg Bellach
- (vi) Adran Addysg Uwch
- (vii) Adran Gydraddoldeb

Hepgor cymal b (i):

(b) (i) Prif gyfrifoldebau'r Adran Gyhoeddiadau a Chyfathrebu fydd gofalu am holl gyhoeddiadau'r Undeb a materion cyfathrebu megis hysbysebion, deunyddiau

marchnata, arddangosfeydd a digwyddiadau. Bydd yr Adran yn cyflwyno adroddiad i bob cyfarfod o'r Pwyllgor Cyllid a Datblygu er mwyn cael caniatâd y Pwyllgor ar faterion cyllid perthnasol.

Newid cymal (b) (ii) o:

(ii) Prif gyfrifoldebau'r Adrannau eraill fydd ymateb i ddogfennau ymgynghorol perthnasol ac argymell polisïau i'r Cyngor Cenedlaethol.

i:

(b) Prif gyfrifoldeb yr Adrannau fydd ymateb i ddogfennau ymgynghorol perthnasol ac argymell polisïau i'r Cyngor Cenedlaethol.

Cyngor Cenedlaethol

(Pasiwyd y cynnig)

B Trefniadaeth Addysg a Chynnwys Addysg

PENDERFYNIAD 5 Arholiadau TGAU newydd

Mae'r Gynhadledd yn galw ar Gyd-Bwyllgor Addysg Cymru i sicrhau bod athrawon yn derbyn gwybodaeth a chanllawiau pendant am y cymwysterau newydd a bod hyfforddiant digonol yn cael ei drefnu ar eu cyfer.

Adran Addysg, Cwricwlwm ac Asesu

(Pasiwyd y cynnig)

PENDERFYNIAD 6 Arweiniad ac Adnoddau Cymraeg ar gyfer y TGAU newydd

Mae'r Gynhadledd yn galw ar Gyd-Bwyllgor Addysg Cymru i sicrhau bod arweiniad ac adnoddau digonol i athrawon ar gyfer y TGAU newydd, a hynny mewn da bryd. Mae'r Gynhadledd yn galw ar CBAC i sicrhau bod yr adnoddau Cymraeg yn barod ar yr un adeg â'r adnoddau Saesneg.

Cynnig cyfansawdd – Adran Arweinwyr Athrawon a'r Adran Gyflogau, Pensiynau ac Amodau Gwaith

(Pasiwyd y cynnig)

PENDERFYNIAD 7 Cyflwyno'r TGAU newydd – Gwneud i Gymru

Mae'r Gynhadledd yn galw ar Lywodraeth Cymru i oedi cyflwyno ton gyntaf y TGAU newydd am flwyddyn. Drwy wneud hynny, byddai'r holl bynciau yn cael eu cyflwyno ar yr un pryd a byddai'n sicrhau bod y trosglwyddiad o un system i'r llall yn un llyfn.

Adran Arweinwyr Ysgol

(Pasiwyd y cynnig)

PENDERFYNIAD 8 Deallusrwydd Artiffisial

Mae'r Gynhadledd yn galw ar Gymwysterau Cymru a Chyd-Bwyllgor Addysg Cymru (CBAC) i roi canllawiau clir a syml i ysgolion a disgyblion ynghylch y modd y gellir defnyddio Deallusrwydd Artiffisial, gan nodi'n ddiamwys beth sy'n dderbyniol a beth sy'n annerbyniol.

Cynigiwyd gwelliant

Mae'r Gynhadledd yn galw ar Lywodraeth Cymru, Cymwysterau Cymru a Chyd-Bwyllgor Addysg Cymru (CBAC) i roi canllawiau clir a syml i staff a dysgwyr mewn sefydliadau addysgol ynghylch y modd y gellir defnyddio Deallusrwydd Artiffisial, gan nodi'n ddiamwys beth sy'n dderbyniol a beth sy'n annerbyniol.

Pasiwyd y gwelliant (wedi i'r Cadeirydd ddefnyddio ei bleidlais fwrw)

Adran Addysg, Cwricwlwm ac Asesu

PENDERFYNIAD 9 CYDAG

Mae'r Gynhadledd yn galw ar Lywodraeth Cymru i barhau i ariannu CYDAG fel bod sicrwydd y bydd ei gwaith arloesol, megis Gyda'n Gilydd sy'n annog cydweithio rhwng ysgolion, yn parhau ac yn medru cael ei ddatblygu ymhellach.

Cymdeithas Sir Fynwy Torfaen a Chasnewydd

(Pasiwyd y cynnig)

PENDERFYNIAD 10 Grant Cyflogau Athrawon

Mae'r Gynhadledd yn galw ar Lywodraeth Cymru i ddyrannu grant yn uniongyrchol i ysgolion ar gyfer cyflogau athrawon. Byddai hyn yn sicrhau swm penodol sydd wedi ei ddiogelu ar gyfer cyflogi athrawon.

Adran Gyflogau, Pensiynau ac Amodau Gwaith

(Pasiwyd y cynnig)

PENDERFYNIAD 11 Oriau penodol mewn wythnos i Benaethiaid

Mae'r Gynhadledd yn galw ar Lywodraeth Cymru i sicrhau fod uchafswm oriau wythnosol yn cael ei osod ar gyfer athrawon a phenaethiaid yn y Ddogfen Cyflog ac Amodau Athrawon Ysgol (Cymru).

Adran Gyflogau, Pensiynau ac Amodau Gwaith

(Pasiwyd y cynnig)

PENDERFYNIAD 12 Gwyliau

Mae'r Gynhadledd yn galw ar Lywodraeth Cymru i gyflwyno hawl gwyliau a phenwythnosau gwarchodedig ar gyfer arweinwyr yn y Ddogfen Cyflog ac Amodau Athrawon Ysgol (Cymru).

Adran Gyflogau, Pensiynau ac Amodau Gwaith

(Pasiwyd y cynnig)

PENDERFYNIAD 13 Arsylwadau Gwersi

Mae'r Gynhadledd yn galw ar y sawl sy'n trefnu arsylwadau gwersi i sicrhau fod pob un sy'n arsylwi gwersi yn hyddysg yn yr iaith y mae'r wers honno'n cael ei chyflwyno ynddi.

Adran Addysg, Cwricwlwm ac Asesu

(Pasiwyd y cynnig)

**Awgrymwyd hefyd y dylid newid geiriad y daflen wybodaeth 'Arsylwi gwersi' i nodi y cred UCAC y dylai'r sawl sy'n arsylwi gwersi fod yn hyddysg yn yr iaith y cyflwynir y wers.*

PENDERFYNIAD 14 Ymddygiad disgyblion a disgyblaeth

Mae'r Gynhadledd yn galw ar Lywodraeth Cymru i gymryd camau pendant i ymdrin â phroblemau disgyblaeth yn ein hysgolion, gan sicrhau bod ein hysgolion yn llefydd diogel i ddisgyblion a staff.

Adran Addysg, Cwricwlwm ac Asesu

(Pasiwyd y cynnig)

PENDERFYNIAD 15 Hyblygrwydd swyddi

Mae'r Gynhadledd yn galw ar Lywodraeth Cymru i sefydlu system lle bo modd i athrawon gael diwrnod/au lles yn flynyddol, er mwyn eu galluogi i gael elfen o hyblygrwydd ac er mwyn sicrhau bod athrawon yn gallu mynychu digwyddiadau sydd o bwys personol iddynt ond sydd yn digwydd yn ystod tymor ysgol.

Adran Arweinwyr Ysgol

(Pasiwyd y cynnig)

PENDERFYNIAD 16 Cyllido ysgolion

Mae'r Gynhadledd yn galw ar Lywodraeth Cymru i ystyried sefyllfa gyllidol ysgolion o ddifrif, gan sicrhau tryloywder llwyr a gwneud yn siŵr bod arian digonol ar gael i ysgolion gyflawni eu dyletswyddau statudol yn effeithiol yn ogystal â darparu cymorth angenrheidiol arall i ddysgwyr.

Adran Arweinwyr Ysgol

(Pasiwyd y cynnig)

PENDERFYNIAD 17 Cyflog ac amodau gwaith tiwtoriaid a darlithwyr Cymraeg i Oedolion

Mae'r Gynhadledd yn galw ar Lywodraeth Cymru i sicrhau bod cysondeb yn y modd y cyflogir tiwtoriaid a darlithwyr Cymraeg i Oedolion, gan sicrhau tâl, amodau gwaith a phensiwn teg.

Cymdeithas Sir Fynwy Torfaen a Chasnewydd

(Pasiwyd y cynnig)

PENDERFYNIAD 18 Cyllido darpariaeth Cymraeg i Oedolion

Mae'r Gynhadledd yn galw ar Lywodraeth Cymru i arallgyfeirio peth cyllid canolog Cymraeg i Oedolion at ganolfannau/consortia lleol, er mwyn cryfhau'r ddarpariaeth lleol.

Cymdeithas Sir Fynwy Torfaen a Chasnewydd

Cynigiwyd gwelliant

Mae'r Gynhadledd yn galw ar Lywodraeth Cymru i sicrhau peth cyllid canolog ychwanegol Cymraeg i Oedolion at ganolfannau/consortia lleol, er mwyn cryfhau'r ddarpariaeth lleol.

(Pasiwyd y gwelliant)

C: Arall

PENDERFYNIAD 19 Cymraeg i Oedolion – heriau (Cynnig cefnogaeth bellach)

Mae'r Gynhadledd yn galw ar Gyngor Cenedlaethol UCAC i sefydlu adran newydd o fewn yr undeb, er mwyn trafod materion perthnasol sy'n ymwneud yn benodol â darlithwyr a thiwtoriaid Cymraeg i Oedolion

Cymdeithas Sir Fynwy Torfaen a Chasnewydd

Cynigiwyd gwelliant

Mae'r Gynhadledd yn galw ar Gyngor Cenedlaethol UCAC i drafod sefydlu adran newydd o fewn yr undeb, er mwyn trafod materion perthnasol sy'n ymwneud yn benodol â darlithwyr a thiwtoriaid Cymraeg i Oedolion

(Gwrthodwyd y gwelliant)

Cynigiwyd gwelliant ar y gwelliant

Mae'r Gynhadledd yn galw ar Gyngor Cenedlaethol UCAC i sefydlu fforwm o fewn yr undeb, er mwyn trafod materion perthnasol sy'n ymwneud yn benodol â darlithwyr a thiwtoriaid Cymraeg i Oedolion

(Pasiwyd y gwelliant ar y gwelliant)

CYNIGION BRYS

A Newidiadau i Gyfansoddiad a/neu Drefniadaeth yr Undeb

PENDERFYNIAD 20 Newid geiriad y Cyfansoddiad (amseriad y Gynhadledd)

Mae'r Cyngor yn Cenedlaethol yn galw ar y Gynhadledd i newid cyfansoddiad UCAC fel a ganlyn:

Yn 3a newid y geiriad o:

Cynhelir Cynhadledd Flynyddol yr Undeb yn ystod misoedd Mawrth, Ebrill, Mai neu Fehefin

i

Cynhelir Cynhadledd yr Undeb yn flynyddol

(Cynnig Brys)

Pasiwyd y cynnig

PENDERFYNIAD 21 Newid geiriad y Cyfansoddiad (nifer yr Ymddiriedolwyr a chworwm cyfarfodydd Ymddiriedolwyr)

Gelwir ar y Gynhadledd i newid Rheol 13 (a) o:

a) Etholir hyd at saith Ymddiriedolwr gan y Cyngor Cenedlaethol o blith aelodau neu gyn-aelodau'r Undeb

i:

a) Etholir hyd at naw Ymddiriedolwr gan y Cyngor Cenedlaethol o blith aelodau neu gyn-aelodau'r Undeb. Tymor gwasanaeth Ymddiriedolwr fydd tair blynedd. Gellid ail ethol Ymddiriedolwr am sawl cyfnod o dair blynedd.

Ac ychwanegu cymal (ff):

ff) Cworwm cyfarfod o'r Ymddiriedolwyr fydd 4.

(Cynnig Brys)

Pasiwyd y cynnig